

Javna izjava Akademskega društva Pravnik ob prispevku dr. Andreja Berdena "Informacije, izgubljene na stopnicah sodne palače", objavljenim v Sobotni prilogi časnika Delo dne 5. marca 2016

Dr. Andrej Berden je v zadevnem prispevku izpostavil nekatere neučinkovitosti slovenskega sodnega sistema, na katere z javnimi izjavami in organiziranjem različnih dogodkov že več let aktivno opozarjamo tudi v Akademskem društvu Pravnik. Vendar pa je v njegovem zapisu v delu, ki se nanaša na udeležbo pravnikov in študentov prava pri tradicionalni Rdeči maši, mogoče zaslediti tudi globoko nerazumevanje njene narave in simbolike, zato smo se odločili, da njen pomen dodatno pojasnimo s to javno izjavo.

Po svoji vsebini je Rdeča maša običajen obred svete maše Katoliške cerkve. Po sodnih počitnicah oziroma ob začetku akademskega leta se ga svobodno, po lastni odločitvi in želji, udeležimo verni in dobro misleči pravniki, državni uradniki in politiki. Izvor imena izhaja iz rdeče barve liturgičnih oblačil duhovnikov, ki simbolizira pravičnost in je barva Svetega Duha, h kateremu se prisotni obračamo pri Rdeči maši.

Udeležba pri kateri koli maši predstavlja bistveni sestavni del človekove pravice in temeljne svoboščine do svobode vesti oziroma veroizpovedi, ki jo zagotavlja 41. člen Ustave RS, in hkrati svobodnega delovanja verskih skupnosti, ki ga zagotavlja drugi odstavek 7. člena Ustave RS. Kritiziranje, šikaniranje ali diskriminacija v zvezi s tem bi bilo posledično nesprejemljivo, saj bi pomenilo oteževanje oziroma preprečevanje uživanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Udeležba pri sveti maši torej že *a priori* ne more in ne sme predstavljati temelja za dvom v strokovnost, neodvisnost in nepristranskost sodnikov, ki se je udeležijo. Takšen dvom je v nasprotju z načelom pravne države, zagotovljenim v 2. členu Ustave RS. Tudi v ZDA in Veliki Britaniji, dveh sodobnih pravnih državah, se rdeče maše vsako leto udeležijo številni vrhovni sodniki in sodni lordi. Udeležba pri Rdeči maši je v državah z dolgo demokratično tradicijo in pravno kulturo (vladavino prava) razumljena kot kulturno in civilizirano dejanje, saj se je udeležujejo ne samo katoliki, ampak tudi sodniki, ki pripadajo drugim veroizpovedim (npr. judovski) kot tudi agnostiki. Tradicija se je do danes ohranila tudi v več drugih državah.

Potrebno je opozoriti tudi na vsebinsko kontradiktornost zapisa dr. Berdena v delu, ki se nanaša na Rdečo mašo, s preostalim delom njegovega prispevka. Na eni strani namreč izpostavlja zahtevo, da mora biti sodnik osebnost s poslanstvom, z izbrušeno kupo, ki svoj poklic nosi v sebi, skratka samostojna in izoblikovana osebnost, s čimer se tudi sami ne bi mogli bolj strinjati. Po drugi strani pa avtor sodnikom oporeka, da svojo osebnost izpolnjujejo na način, ki ga izberejo sami, in katerega nujni ter neločljivi sestavni del je tudi posameznikova svoboda vesti in veroizpovedi.

Akademsko društvo Pravniki se s svojim delovanjem zavzema, da bi vse tisto, kar je povsem običajno v sodobnih pravnih državah, postalo vsakdanje in normalno tudi v Sloveniji. Enega takih dogodkov predstavlja tudi tradicionalna Rdeča maša pravnikov in študentov prava ob začetku akademskega oziroma sodnega leta.

Ljubljana 09.03.2016

Akademsko društvo Pravniki